



Čtvrtletník – květen 2018 – číslo 2
Trimestriel – mai 2018
Driemaandelijks – mei 2018



BELGIQUE - BELGIE
1420 BRAINE-L'ALLEUD 1
P 001887



Zpravodaj

Českého krajského spolku Beseda



Návštěva senátorů z ČR v Belgii

Delegace Senátu Parlamentu ČR pobývala v Belgii od 13. do 15. března 2018. Do Bruselu přijel předseda Stálé komise Senátu pro kraje žijící v zahraničí, pan **Tomáš Grulich**, místopředseda této komise, pan **Hassan Mezian** a tajemnice komise paní **Bronislava Vacková**. Jejich program byl bohatý, hned po příjezdu se stihli zúčastnit večerního kurzu češtiny pro cizince (v absolutní většině se jednalo o partnery našich krajanů) a zkoušky pěveckého sboru Brusinky. Následující den byli přítomni vyučování dětí v České škole bez hranic a večer pobesedovali v **Českém centru** s našimi krajanmi. Organizace celého pobytu se ujalo české velvyslanectví.



© foto Dagmar Kneřová

Beseda se postarala o přípravu **besedy s krajanmi ve středu 14. března** a připravila občerstvení, které na každé akci přijde zajisté k chuti.

Beseda proběhla, jak jinak, v přátelském duchu. Na úvod všechny přítomné přivítala paní **Tamara Katusčák**, chargée d'affaires, načež se oba senátoři představili a promluví o své práci v senátní komisi, o snaze prosadit pro kraje v zahraničí možnost korespondenční volby, o práci nově ustanovené mezirezortní komise, která by ve všech administrativních otázkách měla poradit těm, kteří se chystají do Česka vrátit. Přítomní krajané měli možnost klást senátorům otázky, několik jich padlo i na pana Hassana

Meziana, jenž je syrského původu a již 50 let žije v naší zemi. Nevyhnutí jsme se ani současné situaci v Evropě a otázce migrace, což je téma, ve kterém je expertem historik Tomáš Grulich.

Delegace přivezla všem, s kým se setkala, pěkné a praktické dárky: studenti češtiny dostali CD s českou klasikou a jazykové pexeso s českými příslovími (zajímavé je, že shodou okolností psali studenti v den návštěvy senátorů diktát s příslovími o zdraví a nemocech ☺), Beseda též dostala CD s klasickou hudbou a DVD s českým filmem, který si budeme moci při jednom z příštích dýchánek promítnout. Všichni členové delegace si pak odvezli tradiční dárky: belgickou čokoládu a dárkovou krabici sušenek Delacre s královskou rodinou. Pivo jsme jim věnovat nemohli, to by si do letadla vzít nesměli. Navíc jejich cesta do Prahy vedla přes Paříž. Věříme, že i tam se jejich návštěva setkala s úspěchem a se zájmem, stejně jako jejich návštěva v Belgii. Přejeme pánům senátorům hodně zdaru v prosazování jak návratové politiky, tak i té, která neopomíná krajané, kteří se rozhodli žít v zahraničí.

Olga Schmalzriedová

„Buchty a loutky“ v divadle Peruchet



© foto Dagmar Kneřová

Již po několika letech organizuje ředitel Královského divadla Peruchet Dimitri Jageneau v květnu loutkový festival, kterého se účastní loutkové soubory z různých evropských zemí: z Itálie,

Řecka, Portugalska, Polska aj. Na festivalu však nikdy nesmí chybět české loutkové divadlo. Letos přijel s pohádkou O neposlušných kůzlátkách soubor, který vystupuje v Praze, Buchty a loutky. Obě bruselská představení si nehlédě na svátky a prázdniny užilo hodně krajanů i jejich rodičů, neboť jak to ve správné české pohádce bývá, na své si přijdou děti a ti dospělí, kteří umějí „číst mezi řádky“, vnímat osobitou poetiku, ve které nesmí chybět ani humorné narážky.

S tímto divadlem se můžete seznámit i během svého pobytu v Česku www.buchtyaloutky.cz. A chcete-li přivést své děti do loutkového divadla v Belgii, můžete zajít na pohádky do divadla Peruchet. Vše potřebné najdete



© foto Dagmar Kneřová

na www.theatreperuchet.be. Kromě letních prázdnin hrají po celý rok.

Olga Schmalzriedová

KDE ŽENY VLÁDNOU?

Když k nám dorazila nabídka multimediální přednášky, která slibovala odpověď na tuto otázku, řekly jsme si s ostatními výborkami, že bychom to chtěly vědět. Můj muž měl hbitou odpověď po ruce, neboť zrovna objevil Hovory s TGM, kde Čapek hned na druhé straně píše, že „kápo v domě byla maminka.“ ☺

Termín přednášky byl domluven na **neděli 11. března**, beseda proběhla v **Pražském domě**, jehož vedení i zaměstnancům za ochotu a vstřícnost



© foto z archivu Kateřiny Karáskové

velmi děkujeme. Zájem ze strany nejen žen, ale i mužů byl značný, ale nakonec (z různých důvodů) někteří přijít nemohli. A to byla pro ně opravdu velká škoda! **Kateřina Karásková**, spisovatelka, malířka a pracovnice v humanitárních organizacích, která v rámci pomoci obyvatelům různých zemí procestovala svět, své slovo dodržela. Při přednášce použila vskutku rozličná média: své vyprávění proložila promítáním fotografií, filmů a vlastních malovaných obrázků, ukázala nám různé předměty, které se pojily k té či oné kultuře. Na všechny všetečné otázky nám dala odpověď.

S paní Karáskovou jsme se rozlétlí doslova do všech koutů světa. Naši první destinací bylo Mexiko, konkrétně Tehuantepecká šíje v jižní části země, kde žijí Zápotékové. Je jich asi půl miliónu, ale jen asi 100 tisíc mluví kromě španělštiny i zápotéčtinou. Ve velké většině to jsou katolíci. Jejich mohutné ženy Tehuány



© foto z archivu Kateřiny Karáskové

v krásných barevných krojích se věnují obchodování na trzích, drží rodinnou kasu, dodržují tradice, organizují velké fiesty a v případě potřeby i demonstrace a rebelie. Muži jsou o poznání drobnější, méně energičtí a pohotoví, pijí hodně alkoholu. Tehuánské kroje můžeme obdivovat na obrazech Diega Rivery a Fridy Kahlo. Zajímavý je pohled Tehuánců na homosexualitu: u synů ji vítají, protože syn zůstává doma a stará se pak o matku, u dcer ji odsuzují, neboť dcera odchází za svou přítelkyní.

Z Mexika jsme přelétli půl zeměkoule a ocitli se v Indonésii, konkrétně na Sumatře. Na západě ostrova žijí Minangkabauové. Je jich asi 6 miliónů, mají svůj jazyk blízký malajštině, ale mluví též indonésky. Téměř všichni jsou sunnitští muslimové. Děti dostávají jméno po matce, majetek dědí jen dcery, po svatbě se muž nastěhuje k manželce,



© foto z archivu Kateřiny Karáskové

v případě rozvodu jí zůstane všechno majetek i děti. Muži pracují často mimo domov, ženy jsou vzdělané a leckdy to jsou ony, kdo živí rodinu. Každopádně jsou považovány za rozumnější, a proto též vedou rodinný rozpočet.

Ze Sumatry nás paní Kateřina zavedla do Číny, a sice k Mosuům, kteří žijí v Himalájích na jihozápadě Číny. Je to dost malý kmen, něco přes 50 tisíc lidí. Mluví mosujštinou a mandarínskou čínštinou a vyznávají tibetský buddhismus. Děti Mosuů dostávají jméno po matce, otec zde nehraje žádnou roli, praktikuje se takzvané „navštěvující manželství“. Muži navštěvují ženy v noci a nemusí chodit stále jen k jedné. Ženy rozhodují, zda muže k sobě vpustí či ne. Synové zůstávají po celý život u své

matky a pomáhají vychovávat děti svým sestrám. V posledních letech žijí Mosuové převážně z turismu. Rodinné turistické podniky vlastní žena a dědí je nejspolehlivější z dcer. Čínská vláda však toto etnikum za samostatné neuznává.

Poslední zastávkou na naší cestě kolem



© foto z archivu Kateřiny Karáskové

světa byla Indie. Na severovýchodě této velké země žije kmen Khásíů. Čítá asi 1,3 miliónu osob, většina z nich jsou křesťané a mluví khásijsky, anglicky a hindsky. I zde patří děti matce, dostávají její příjmení, dcery dědí veškerý majetek. Největší podíl dostává nejmladší dcera, avšak stará se pak o rodiče. Po svatbě se manžel nastěhuje ke své ženě, pracují oba, o penězích však rozhoduje jen manželka. Pokud se rozvedou, muž se musí hned odstěhovat a nic si nesmí vzít s sebou. V posledních letech se zdejší muži snaží vybojovat rovnoprávnost.

Spolu se svým přítelem **Simonem Birdem** napsala **Kateřina Karásková** stejnojmennou knihu **Kde ženy vládnu**, kterou v roce 2016 vydala pražská agentura KRIGL. Kniha je plná obrázků, fotografií, ale hlavně zajímavých životních příběhů lidí, se kterými se na svých cestách za neobvyklými etniky tito dva cestovatelé setkali. Kdo se chce o Zápotécích, Minangkabauích, Mosuech a Khásijích dozvědět víc, určitě by si měl tuto čtivou knihu pořídit. Paní Karáskové za podnětnou besedu velmi děkujeme a vám její knihu vřele doporučujeme. Vše potřebné najdete na www.katerinakaraskova.cz/kde-zeny-vladnou/

Olga

ANDĚLSKÉ VAŘENÍ A PEČENÍ III

I když jsem si myslela, že už neumím vařit a péct nic dalšího, co by mohlo krajany zajímat, abychom mohli v tradici vaření a pečení pokračovat, výborky mě přesvědčily, že by se přece jen něco našlo. A rovnou navrhly uvařit gulášovou polévku. K ní se hodí upéct rohlíky a ty zvládnou, pečou je pro rodinu často. Otázka byla, co doplnit sladkého, aby bylo menu úplné. V teple se nehodí dělat dorty nebo koláče s krémem a v květnu by jaro již mělo být v pokročilém stádiu (to jsem ještě netušila, že tou dobou budeme mít už léto ☺), proto jsem se rozhodla uvařit se zájemci ovocné knedlíky.

Vařili jsme (byli mezi námi i muži) v téměř plném počtu, jen jedna přihlášená se



© foto George Schmalzried

z neznámého důvodu nedostavila. Každý účastník dostal složku se všemi recepty tohoto vaření. Poučili jsme se z loňské chyby, a proto jsme zadělali na všechna kynutá těsta (rohlíků tam totiž byly čtyři druhy) dříve, než jsme zasedli ke kávě a občerstvení na uvítanou. Zatímco těsta vesele v teple na sluníčku

kynula, mohli jsme si na chvíli sednout a popovídat, seznámit se s novými účastníky.

Na program byly dva typy gulášové polévky, bylo třeba dát opéct maso a dusit je dostatečně dlouho, aby změklo. Rohlíků jsme měli ze čtyř těst přes stovku. Abychom dokázali rozeznat, o které těsto se jedná, sypali jsme jeden druh mákem, druhý sezamem, třetí kmínem a čtvrté jen velkozrnnou solí. Těsto se rozkrájelo na menší dílky, ze kterých se udělala buchtíčka, ta se rozválela na oválek, který se sroloval na rohlík. Moje mamka byla expertka na rolování, měla vždy rohlíky jeden jako druhý. Naším šikovným kuchařinkám a jednomu kuchaři stačilo jednou dvakrát ukázat, jak svinout oválek do rohlíku, a jejich šikovné ruce to hned uměly. Je pravda, že první rohlíky byly méně foremné než ty následující, ale ty poslední byly opravdu perfektní. Já jsem oválek rolovala za ztížených podmínek s desetiměsíční vnučkou na klíně, kterou těsto nadmíru uchvátilo a její hbité ručky se jej chtěly za každou cenu zmocnit.

Jako poslední byly na program ovocné knedlíky z tvarohového těsta s jahodami. Ty jsme dělali až nakonec, potom, co jsme se posílili gulášovou polévkou na dva způsoby, ke kterým jsme přikusovali rohlíky. Všechno bylo opravdu chutné, i když mohly být polévky o trochu hustší. Avšak odhadnout správné proporce v tak velkých hrncích na tak malém sporáku, kde jsou jen dvě velké plotýnky, není opravdu jednoduché.

Ovocné knedlíky byly třeshinkou na našem pomyslném dortu. Škoda, že některé účastnice musely odjet dříve a knedlíků se nedočkaly, byly opravdu výborné! Poslední recept na knedlíky



© foto George Schmalzried

z odpalovaného těsta jsme již nerealizovali, to bychom skončili tak pozdě jako minule, v půl druhé ráno, a poslední účastníci potřebovali stihnout vlak do Bruselu krátce po jedenácté večer. Všichni však slíbili, že si podle receptu knedlíky doma uvaří.

Stejně jako při minulých vařeních nebo při pečení vánoček se ukázalo, že při dobré vůli mohou na společném projektu bez problémů, třenic a hádek spolupracovat jak staří známi, tak i zcela noví účastníci. A to je pro nás mnohem důležitější poznání než samotné vaření staronových jídel. Všechny recepty najdete na webu Besedy www.beseda.be/uzitecne-informace/recepty/ a pokud máte tipy na příští vaření, napište nám, třeba zrovna to vámi navrhované jídlo budeme umět. ☺

Přeji vám hodně úspěchů při vaření jakýchkoliv jídel, pak už jen dobrou chuť a příjemnou společnost při konzumaci s láskou uvařeného pokrmu. ☺

Olga



© foto George Schmalzried



© foto George Schmalzried

JAK PORAZIT VEŠ DĚTSKOU

Disclaimer: v článku používám označení „blecha“ pro veš dětskou. Je to proto, že veš se mým dcerám špatně vyslovovala, blechu znaly z Macha a Šebestové, tak veš překřítily. Níže popsané bojové strategie a nástroje použily s větším či menším úspěchem moje kamarádky a já sama. Budiž vám inspirací, za výsledek neručím.

Zuzka: Blitzkrieg

Blitzkrieg staví na rychlém a hlubokém průniku motorizovaných a mechanizovaných jednotek obranou nepřítele. Myšlenkou je rychlé obsazení velitelských a zásobovacích uzlů nepřítele, přetnutí jeho klíčových komunikací a narušení komunikace a smysuplného uspořádání jeho bojových formací.

Moje první dospělé blízké setkání se vší bylo na vzdálenost 1400 km, když sestra, která obecně nesnáší hmyz, hysterčila na Skype, že „kluci přivlekli ze školy vši“. No nic, po nezdařeném protiútku „radikálním prostředkem proti vším a hnidám“ značky Paranit (viz foto) je sjela strojkem. Filípka, kterému vypěstovala na hlavě krásného blond hříba po vzoru lamače srdcí chlapecké skupiny Lunetic, skoro oplakala. Ale nedalo se nic dělat. Podle dostupných informací se totiž veš neudrží ve vlasech kratších než 8 mm. Zuzka sama zaskočila k holiči, který se divil, že ombre, které před týdnem za drahý peníz pořídila, chce ostříhat a vlasy pěkně od kořínků odbarvit. Tento přístup zabral okamžitě a lze proto doporučit maminkám chlapců, které jsou ochotny leccos obětovat, případně experimentovat. Peroxid sice zabije jen veš, nikoli hnidu, ale když se aplikuje včas (tj. než je veš stačí naklást), je to na jistotu.



Filip po © foto Kristýna Panneels Kadlecová



Karolien, Patrik, Anne-Marie a Filip před bleším útokem
© foto Kristýna Panneels Kadlecová

Lenka: No rules

Kamarádka Lenka má krásné dlouhé vlnité vlasy a dva syny v předškolním věku. V jejím případě neplatí pravidlo, že blechy pouze lezou (rychle), ale v žádném případě neskáčí, ani nelétají. Na Lenku se vši teleportují. Zažila jsem situaci, kdy Lenka chytla od mé dcery vši, které jinak na nikoho nevlezly a na dceřině hlavě vyhynuly skoro samy (respektive po jednom šamponování sympatickou nechemickou českou směskou Capissan forte „jemný šampon“).

Mám v živé paměti „večírek ve dvou“, kdy jsem Lence na výletě ve Štrasburku u vína přes tři hodiny žehlila vlasy po tenounkých pramíncích a na maximální teplotu – „zaručený to recept“ likvidace vší i s vajíčky. A nezdařilo se.

Není se proto co divit, že pro Lenku neplatí pravidla. Skoupila před dvěma lety všechny ještě dostupné „opravdové“ Orthosany na psí blechy, tedy ty obsahující Permethrin (ten už se bohužel nevyrábí a Lenka neprodá). Alternativou je český a podle mě fungující, ačkoliv / protože chemický Antiped šampon.

Monica: Opatřebavovací boj

Opatřebavovací boj se snaží systematicky a postupně snižovat schopnost nepřítele vést válku, ať už rychlými útoky s drtivou silou, nebo dlouhodobě, kdy jsou menšími jednotkami ničeny jeho vojenské prostředky a zdroje, a to rychleji, než by mohly být nahrazeny.

Monica je moje kamarádka, bio-matka. Chemickým přípravkem by nezamořila

životní prostředí, děti, ani svědomí, a protože má tři prcky, kteří se střídají v importu vší do domácnosti, je studnicí eko-tipů jak na ně. Samozřejmě žádný nefunguje stoprocentně, ale jejich kombinací se jí daří vždycky zvítězit, i když jen na chvíli. Z její kuchyně jsem například vyzkoušela kombinaci vodka – olivový olej – teatree olej v poměru 3:2:trochu. Nanést na suché vlasy, zadusit igelitem, vyčkat hodinku-dvě, vyčesat a pak další hodinu smývat masťnotu šampónem. Malá děcka to nevydrží, ale pro mámy ideální lehárko s knížkou

ve vaně s vodkou na hlavě. Funguje jako zabiják a odpuzovač vší, hnidy se z naolejované hlavy dobře vyčesávají a olejová maska na vlasy hotový balzám! Ideální opakovat po týdnu, kdy se už teoreticky mohly vylíhnout z hnid vši, ale ještě nedospěly ke kladení vajíček. A taky po tom týdnu možná rády dočtete tu knížku. ☺

Hilde: základ je pročesat terén

Švagrová Hilde nedá dopustit na elektro-hřeben, který veš zahubí slabým elektrickým proudem a pro efekt u toho vítězně zapípá. Připadalo mi to jako ideální řešení při vyčesávání vlastních vlasů, kdy si člověk nevidí, zda mu blecha neutíká pod rukama. Nicméně jsem se nechtěla opičit a na svém oblíbeném Amazonu jsem



Nit Free kartáč na vši © ilustrační foto



© foto Kristýna Panneels Kadlecová



© foto Kristýna Panneels Kadlecová

našla lepší recenze na hřeben spojený s „vysavačem“, který vcucne vyčesanou veš. Vysavač vypadá cool, je modře podsvícený, aby byla lépe vidět kořist, ale já osobně jsem nikdy nic nechytla.

Mým favoritem je nicméně hustý dlouhý kovový hřeben s vrrpy na jednotlivých zoubcích, kde opravdu uvíznou i hnidy.

Kristýna: Průzkum bojem

Průzkum bojem představuje bojovou akci, jejímž primárním cílem je za pomoci přímého střetnutí zjistit informace o nepříteli - o jeho síle, pozicích a případně plánech v dané oblasti. Klasickým příkladem je zkusný útok na nepřátelské pozice za účelem zjištění pevnosti obrany a síly bránících se jednotek.

Jak sami vidíte, zkusila jsem během jedné „bleší sezóny“, která trvala od podzimu do jara, kdeco. Moc mi v Belgii chybí babička, která mi – jako malé – hodiny prohlížela hlavu a vyťahovala hnidu po hnidě a nechávala mě je lupat nehtem. To bylo zadostiučinění! Tak mimochodem poznáte lupy a smítka od hnid: co pod nehtem „lupne“, bylo živé.

Můj hlavní poznatek: nepanikařit. Zpočátku jsem v hrůze prala oblečení na šedesátku, mrazila plyšáky minimálně týden na úkor zmrzlin a masa, manželovi jsem v návalu internetové inspirace v mikrovlnce připekla oblíbenou mikinu, protože na 60ku se prát nemohla a do mrazáku se už nevešla.

Uklidnil mě až jakýsi americký pokus, kdy metodicky vysáli celou školkovou třídu, kde bylo pár zavšivených dětí,

a zjistili, že na zemi, žíněnkách, polštářcích atd. vši ani hnidy prakticky nejsou. Drží se opravdu jen tam, kde je jim dobře: ve vlasech. A když se „nechtě“ dostanou jinam, za den padnou samy.

Jasně, když děcka přinesou vši, vyperte polštáře a čepice a gumičky do vlasů, nebo je dejte jen na pár dní stranou. Opravdu to stačí.

No nic, budu končit, už mě z toho psaní dobrou hodinu svědí hlava!

Kristýna Kadlecová

PS: mojetajná zbraň – paní Lien a její Frontální útok

Frontální útok představuje mohutný přímý úder na hlavní pozice nepřítele.

Když vám bude už úplně nejhůř a váš manžel (stejně jako můj) po půlminutové obhlídce z bezpečné vzdálenosti prohlásí: „Nic tam nevidím, asi dobrý:“ a vy se pořád škrábete, vygooglete www.itchy.be Paní Lien, co u nás ve vsi komerčně vybírá vši z hlavy. Fakt to existuje, věřily byste tomu???

Prevence

- pořádný kovový **odvšivovací hřeben**
- **tea tree/levandulový olej** za uši
- **spreje na vlasy na bázi esenciálních olejů**
- pro fajnšmekry: **gumičky** napuštěné esenciálními oleji



Luizealarm nálepka © foto Kristýna Panneels Kadlecová

Můj příruční arsenál

- **Capissan forte** „jemný šampon“
- **Full Marks solution**, 5 min treatment - nechemický, ale za pět minut vši esenciálním olejem nezadusíte a smývání dost trvá. Nicméně na malé děti OK a přiložený hřeben „všiváček“ doma používáme k česání pěšínek.
- **Paranit (paranix)** Polsko – 10minutová trochu levnější variace na předchozí.
- **Shampoox/Shampoo Qualiphar** zakoupený v Belgii celkem funguje, existuje i emulze na praní.
- **Antiped šampon** proti vším zakoupený za 129 Kč v drogerii v Klimkovicích na náměstí, můj favorit.
- **Diffusil care** jsem našla ve skříňce ještě neotevřený, koupila jsem asi kvůli sběratelské vášni. Uznejte: DIFUSIL je nový preparát, na který se již dlouho čekalo, obsahuje jako účinnou složku Carbaryl. Má mít velmi slušnou účinnost, Carbaryl je však v některých zemích zakázaný používat.... Nastříkat na suché vlasy a vyčesat.

Milí přátelé,

jste-li členové Besedy, máte podle našich stanov jen tři povinnosti, a sice dodržovat stanovy <http://beseda.be/o-nas/stanovy/>, respektovat usnesení výboru a valné hromady a platit včas členské příspěvky. Musíme říct, že většina našich stálých členů si tuto povinnost plní na jedničku, jiní se během roku ptají, zda už mají zapláceno či ne. Snad by bylo jednodušší, pokud to s Besedou myslíte vážně a dlouhodobě, zadat příkaz k platbě jednou za rok a máte po starostech. Výše příspěvků zůstává po řadu let na stejné úrovni, změnit ji může pouze usnesení valné hromady. Od roku 2013 činí příspěvky **15 € za jednotlivce a 25 € za rodinu**. Děti a studenti příspěvek neplatí, navýšení se meze nekladou. Příspěvky nám pomáhají financovat naši činnost. Poplatek pošlete na účet Besedy u ING s číslem **BE26 3630 3022 4129**, BIC je **BBRUBEBB**.

Beseda je mimo jiné i filantropickým sdružením krajanů, přispíváme na bohubilé projekty v České republice, finálně jsme pomáhali několika obcím v případě povodní. Myslíme i na krajany v Belgii: starší, dlouhodobí členové Besedy, kteří z nějakého důvodu příspěvek platit nemohou, získávají statut doživotního členství.

Pokud si přejete stát se členy Besedy i vy, nic není jednoduššího: stačí si přečíst stanovy a poslat členský příspěvek na výše uvedený účet. Členové Besedy nemusí být Češi, ani nemusejí bydlet v Belgii, stačí, když se ztotožní s naší činností.

Všichni, kdo poslali příspěvek v období, které uplynulo od odeslání minulého čísla Zpravodaje, najdou na tomto místě svou členskou kartičku. Děkujeme vám za vaši důvěru a podporu a těšíme se na příští shledání.

ČESKÝ KRAJANSKÝ SPOLEK
ČLEN 2018

Spolek krajanů v Belgii od roku 1904
Amicale des Tchèques de Belgique depuis 1904
Vereniging van Tsjechen in België sinds 1904

Jméno a Příjmení
BESEDA

jménem výboru Besedy - Olga

B&B La Maison des Chouettes



© foto Tim a Markéta Jacob



© foto Tim a Markéta Jacob

Sháníte příjemné ubytování pro své blízké, kamarády nebo spolupracovníky? Nabízíme ubytování ve třech stylově zařízených pokojích v klidné rezidenční čtvrti Bruselu.

Každý z pokojů má vlastní sociální zařízení, wi-fi připojení a k dispozici je i společenská místnost. Výhodou je výborná dostupnost městskou dopravou (metro, tramvaje i autobusy v těsné blízkosti) do centra města, k evropským institucím i na letiště. A každé ráno na Vás čeká bohatá snídaně.

Těšíme se na Vás *Markéta a Tim Jacobovi*

Kontakt:

La Maison des Chouettes
194 Avenue des Cerisiers
Woluwe St. Lambert, 1200
marketa.jacob@gmail.com
+32 487 399 794
www.lamaisondeschouettes.be

Upozornění konzulárního oddělení

Ne každý cestovní pas otvírá možnost cestovat po světě bez problémů. S některým se dostanete až na kraj světa bez omezení, s jinými musíte skoro všude žádat o víza. Český biometrický pas je v celosvětovém srovnání na 7. příčce - bez víza se s ním totiž dostanete dokonce do 173 států!!!

Dovolujeme si Vám tedy gratulovat k silnému cestovnímu pasu a zároveň Vám **doporučujeme zkontrolovat platnost Vašich cestovních dokladů ještě před létem!!!** Předejdete tak případným nepříjemnostem a zbytečným výdajům navíc. Ani se silným cestovním pasem totiž daleko nedocestujete, je-li propadlý...

Vystavení biometrického cestovního pasu prostřednictvím našeho konzulárního oddělení trvá zpravidla 4-6 týdnů. Veškeré informace naleznete zde: www.mzv.cz/brussels/cz/konzularni_a_vizovy_usek/cestovni_doklady/biometricky_pas/index.html

Zároveň si Vás dovolujeme upozornit, že z důvodu stavebních úprav v budově Velvyslanectví ČR v Bruselu (Avenue Adolphe Buyl 154, 1050 Brusel) **bude provoz konzulárního oddělení v období 28. května – 12. června 2018 výrazně omezen.** Přijímány budou výhradně naléhavé případy, a to pouze po předchozí domluvě termínu schůzky. Schůzku je možné sjednat na consulary_brussels@mzv.cz. Omlouváme se za případné nepříjemnosti.

Vaše konzulární oddělení

Adinkerke

Přijměte pozvání velvyslanectví Slovenské a České republiky v Bruselu a zúčastněte se pietního aktu kladení květin u pomníku neznámého vojína na vojenském hřbitově v Adinkerke (De Panne), kde spočívá přes 40 českých a slovenských vojáků, kteří se účastnili bojů po boku spojeneckých vojsk a zahynuli při osvobozování Belgie.

Letos se pieta, kterou každoročně společně pořádá česká a slovenská velvyslanectví ve spolupráci s radnicí v De Panne, koná **v sobotu 26. května**. Účastníci se sejdou před obchodem RADITEL (Garzebekeveldstraat, Adinkerke). Průvod s velvyslanci různých zemí, vlajkonoši a kapelou odchází na vojenský hřbitov **v 10.30**. Poté průvod přejde k památníku padlým z 2. světové války, kde položí květiny pouze velvyslanci a starostka města De Panne. Na závěr jsou všichni účastníci průvodu pozváni na recepci, kterou připravují obě naše ambasády.

Přijďte se na tuto pietu alespoň jednou podívat a zažít emoce, které k ní patří. Přiveďte vaše děti, je to praktická lekce z ne tak dávné historie, která spojuje obě naše země s Belgií. Celá akce končí ve 13 hodin, pak je dost času vzít děti do nedalekého zábavního parku nebo do dun k moři. Těšíme se, že se s vámi v hojném počtu v Adinkerke shledáme.

Olga Schmalzriedová

Dětský den a grilování v Lese snů



© ilustrační foto

Letošní dětský den s grilováním pořádáme **v Lese snů** (Bois des Rêves) u Ottignies a Louvain-la-Neuve **v neděli 3. června**. Tentokrát jsme rezervovali větší **prostor ABC** hned za parkovištěm, poblíž jezírka. Grilovat začínáme ve 12 hodin, poslední maso musí jít z grilu v 18 hodin, prostor ke grilování musíme opustit v 19 hodin. Během odpoledne, nejspíše **od 14 do 16 hodin**, uspořádáme **pro děti od 2 do 10 let hry a soutěže**. Všichni dětské soutěžící obdrží malou odměnu a také je čeká jedno neobvyklé sladké překvapení. ☺

Někteří rodiče, kteří se nemohou grilování dočkat, se nám již hlásí, proto neváhejte a pošlete přihlášku na adresu **spolek@beseda.be** co nejdříve. Počet soutěžících dětí i dospělých účastníků je omezený. Do mailu napište počet dospělých a počet, jména a věk vašich soutěžících dětí. Přihlášku vám potvrdíme po zaplacení poplatku, který činí **15 € za každou dospělou osobu a 7 € za každé soutěžící dítě**. Do zprávy napište počet dospělých a počet dětí, za které platíte. Děti do 2 let neplatí nic. Poplatek prosím pošlete na účet Besedy BE26 3630 3022 4129 nejpozději **do 25. 5. 2018**. Pokud bude dosaženo limitu v počtu účastníků dříve, peníze vám vrátíme.

V ceně poplatku je vstupné a základní občerstvení: maso, salát, nealko nápoj a dezert pro každého, pro dospělé navíc jeden alkoholický nápoj a čaj nebo káva. Další občerstvení si pak můžete zakoupit za obvyklé ceny. České grilovací klobásky a plzeňské pivo jsou zajištěny, maso naložíme, pro vegetariány připravíme ke grilování zeleninu. Dezerty a saláty budou jako vždy domácí.

Organizace této akce je docela náročná věc, výběrek je jen pět, z toho jedna je novopečenou maminkou, druhá se stane maminkou krátce po grilování. Vítáme tedy jakoukoliv nabídku pomoci, ať už při organizaci her nebo při servírování jídel a nápojů. Náš dlouholetý expert na grilování Dušan se vrátil s rodinou na Slovensko, proto i zde uvítáme někoho, kdo má s grilováním zkušenosti a hlavně kdo to dělá RÁD! Pomocníkem může být někdo z rodičů - aspoň na část odpoledne, aby se též mohl věnovat svým dětem, ale úplně nevhodnějšími pomocníky jsou mladí, bezdětní lidé. Nejen že pomohou dobré věci, ale uvidí též hodně zblízka, jaké to je být rodičem. ☺

Těšíme se na shledání při naší poslední předprázdninové akci.

za všechny výborky - Olga

FESTIVAL ČESKÉ KOŘENY



České kořeny
příběhy o cestách
za svobodou **10 let** 

Pod záštitou paní Dagmar Havlové

Festival 5.-7. června 2018 v Praze

Systém, který vládl v naší zemi před rokem 1989, bránil občanům svobodně uplatnit svoje talenty a schopnosti. Cyklus České kořeny ukazuje příběhy lidí, kteří odchodem z Československa tuto svobodu získali a dokázali ji využít.

Koncert, výstava, filmová premiéra a přehlídka
www.ceskekoreny.cz

© Martina Fialková



České kořeny
příběhy o cestách
za svobodou **10 let** 

Festival se koná pod záštitou paní Dagmar Havlové

**České kořeny
v Lucembursku
a Belgii**

Středa 6. června 2018 ve 20.00

**Premiéra dokumentu v rámci festivalu
k výročí unikátního filmového cyklu**

Kino Ponrepo, Bartolomějská 11, Praha 1

Spletilé cesty za svobodou je sem dovedly z totalitního Československa dávno předtím, než zdejší život začaly ovlivňovat instituce EU. Přicházeli bez prostředků, ale zato s mnoha idey. S touhou nejen se užít, ale i něco dokázat. S vědomím, že návrat domů je v nedohlednu a pomoc blízkých nemožná...

Premiéra pod záštitou J. E. Gérarda Philippse, velvyslance Lucemburského velkovévodství a Grégoire Vardakise, velvyslance Belgického království

Kamera, střih a režie Tomáš Kubák | Produkce a rozhovory Martina Fialková
Technická spolupráce a zvuk Zdeněk Polásek a Lucie Tomanová
97 minut | Vstupné 90 Kč
www.ceskekoreny.cz



© Martina Fialková

KONFERENCE KRAJANÉ V DOBĚ GLOBALIZACE

proběhne **27.-28. září v Praze**. Ve čtvrtek 27. září bude jednání v **nové budově Národního muzea** od 9.00 do 18. hodin. Zazní příspěvky od krajanů na konferenční téma, doprovázené diskusí. Část programu už je známa, najdete ji na www.zahranicnicesi.com. V úvodu konference převezme pět krajanů ocenění za dlouholetou činnost pro krajané (v roce 2014 jej získala taky O. Schmalzriedová). Účast na zahájení přislíbili místopředseda Senátu Jaroslav Kubera, ředitel Národního muzea Michal Lukeš, čestná předsedkyně Mezinárodního koordinačního výboru zahraničních Čechů Eliška Hašková Coolidge a další hosté. Ve stejný den v 18.00 začne společenské setkání.

Druhý den - v pátek 28. září - vypukne doprovodný kulturní program, při němž zájemci navštíví výstavu archiválií v Národním archivu v Praze. Zbytek programu bude oznámen později (jednáme o prohlídce zrekonstruovaného Národního muzea, které se bude slavnostně otvírat v říjnu).

Miroslav Krupička

BELGICKÁ REALITY SHOW

Belgie je světové unikum. Snad nikde jinde nežijí v jednom státě dva národy, které by byly tak odlišné. Známy bonmot, že jedině, co mají Vlámové a Valoni společné, je národní fotbalový tým, je bolestně pravdivý. Projevuje se to i v oblasti televizní zábavy.

Zprvé, oba národy navzájem neznají své televizní celebrity. Tak například vlámská moderátorka zpráv nebo populární zpěváci mohou klidně chodit ve Valonsku po nákupech a nikdo si jich nevšimne (dokud nepromluví vlámsky, to se pak všichni rozprchnou).

Zadruhé, oba národy mají úplně odlišný televizní vkus. Zatímco ve Valonsku frčí příšerně nadabované americké filmy, Vlámové mají jinou vášeň: reality show. Kouká na ně doslova celý národ a plní stránky vlámských novin. Zde je ochutnávka z populárních reality show, které buď zrovna běží, nebo právě doběhly.

Temptation Island

V téhle show jde o to, že romanticky zamilované páry, které mají většinou před svatbou, odjedou na tropický ostrov. Tam jsou rozděleny na kluky a holky a osiřelé



© ilustrační foto

zamilovance pak svádí jiní účastníci show, kteří jsou single. Obě skupiny se pak každý večer shromáždí u videa, kde jim organizátoři pouští sestříhané záběry, jak jejich milovaný nebo milovaná dovádí s jinými. Vždy u toho usedavě pláčou a zahazují snubní prstýnky. Uvěřitelnosti těchto romantických situací však brání to, že skoro všichni muži v soutěži vypadají jako dealeri drog a všechny ženy jako pornoherky. Stejně tak podezřelý je i obvyklý scénář, kdy do posledního dílu vydrží věrnost jednomu poslednímu páru, aby se v posledním dílu zatřásla země. Vlámům to však nebrání v tom, aby o show bouřlivě nediskutovali.

De Mol (krtek)

Zde odjíždí skupina deseti lidí do exotické destinace (teď zrovna Mexiko), aby plnila

různé dobrodružné úkoly. Ve skupině je jeden člen, krtek, který se snaží kolektivní úsilí sabotovat svou neschopností. Vyhraje ten, kdo zůstane poslední, protože ví, kdo je krtek. Samozřejmě, spekulace o tom, kdo je krtek, jsou součástí pouličních debat, a dokonce i večerních zpráv.

Úskalím tohoto konceptu však je, že všichni soutěžící jsou obvykle dost neschopní, a tak všichni, nejenom krtek, padají z výšky, umdlévají před cílem, dostávají elektrošoky, lámou si marně hlavu nad kvízovými otázkami. Plusem tohoto pořadu jsou záběry ze země destinace a ochutnávka její kultury.

Což se ovšem třeba v případě Mexika omezuje na papričky, sombrera a Popokatepetl. Do přestřelky drogových gangů v Ciudad Juarez se letos soutěžící asi nedostanou.

Peking Express

Další výjezd zmatených Belgičanů do exotické ciziny. Naposledy do Vietnamu. Jde o to, že dvoučlenné skupiny soutěžících se musí přesunovat z místa na místo bez peněz, tedy zejména stopem s noclehem u místních. V praxi to vypadá tak, že soutěžící bez jakékoliv znalosti místního jazyka pronásledují (s kameramanem za zády) nebohé nechápající vesničany s prstem zapichnutým do mapy a s nářkem „pliiiiiis“. Případně se v noci dostaví do libovolného nuzného domu (nikde se nezamyká) a snaží se vesničanům vysvětlit, že u nich potřebují přespat. Většinou uspějí, ale ve výrazu chudobných vesničanů se jasně zračí otázka, jak moc se asi ti blahobytní západáci musí v životě nudit.

Voice van Vlaanderen

Osmdesáté opakování variace na Superstar a neutuchající popularita. Zatímco v jiných



© ilustrační foto

částech Evropy se tento pořad tiše vytrácí, Vlámové u televizi ani nedutají. To stejné platí o Eurovizi. Zatímco všude jinde se na soutěž dívají jen gayové a zhulená mládež, v Belgii se schází u televizi celá rodina a v předem připravených tabulkách bodují jednotlivé země.

Přemýšlel jsem, odkud se tato popularita reality show bere. Snad je to tím, že život v Belgii je jedna velká reality show. Nebo tím, že většinou jsou tyto show vysílány jak ve Vlámsku, tak v Holandsku, a soutěžící jsou z obou zemí. Odvěká rivalita tak udělá svoje. Nebo tím, že v holandské kultuře je obecně zakořeněn jistý voyerismus.

Po čase jsem ale u své vlámské přítelkyně objevil jistou mez její tolerance reality show. To jsme na návštěvě v Čechách náhodou zhlédli slovenskou show Farmář hřadá ženu.

Aleš Bartl



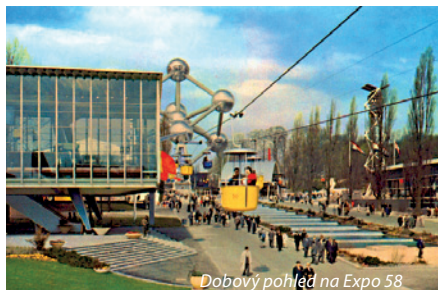
© ilustrační foto

BRUSELSKÁ SOJKA alias Kateřina Farná

EXPO 58 BRUSEL: FENOMENÁLNÍ ÚSPĚCH ČECHOSLOVÁKŮ

Před šedesáti lety se pozornost nejen mocností a médií stočila směrem k malému Československu. Od 17. dubna roku 1958, kdy v Bruselu začala světová výstava Expo 1958, se stal náš pavilón bezkonkurenčně nejnavštěvovanější a nejoblíbenější.

Nenápadní Čechoslováci tehdy ohromili celý svět dosud nevidaným sklem, vyhledávanou restaurací Praha Expo a hlavně unikátní Laternou magikou. Epochální úspěch nám vynesl celkem 170 cen a medailí včetně té hlavní, Zlaté hvězdy za výstavní pavilón s restaurací.



© foto z archivu Expo 58

První globální přehlídka po 2. světové válce nebyla jen pomyslným kolbištěm mezi Západem a Východem v době politického oteplování. Všichni se po dlouhé odluce na Brusel upínali. Národní vlády daly do svých prezentací hromady peněz a značné úsilí, což do belgické metropole a na dvousekhetarové výstaviště přivedlo milióny návštěvníků ze všech koutů planety. A nejen pro Belgie, již tehdy vládl křehký a Belgičany uctívaný král Baudouin I., to byla příležitost ukázat se v tom nejlepším světle – respektive v září cípaté nepravdivé hvězdičce od belgického výtvarníka Luciena De Roecka, která se stala logem celé přehlídky (*Belgičané si Expo 58 připomínají několika akcemi včetně výstav v Atomiu*).

Orson Welles v Laterně magice

Bruselské Expo, kterého se nakonec více než stovkou pavilónů zúčastnilo 51 zemí, mělo představit nástup moderních směrů a atomového věku. Symbolem se stalo Atomium – 102 metry vysoký, 20 000 tun vážící zvětšený model uspořádání atomů krystalu železa. Ze 42 miliónů návštěvníků nebyl snad jediný, kdo by tehdy rekordně rychlým výtahem nevyjel na vrchol skulpturně pojeté ikonické stavby, odkud se nabízel ohromující výhled.

Absolutní senzací se stal čs. audiovizuální umělecký systém polyekran a zejména Laterna magika, první multimediální divadlo na světě, rafinovaně propojující hrané scény s filmovou projekcí. Jeho tvůrci – scénograf Josef Svoboda a režisér Alfréd Radok – předběhli svou dobu milovými kroky. Zatímco se na jevišti odehrával jednoduchý děj, na několika plátnech byly z různých projektorů promítány předem nasnímané záběry. Zvěst o čemsi nikdy

neviděném se rychle rozkřikla a československý pavilón brali lidé útokem.

„Konferovaly jsme ve třech jazycích. Na jevišti visela dvě promítací plátna. Na každém z nich jsme byly nafilmované mluvčí jiným jazykem. Na jednom anglicky, na druhém německy. A na jevišti jsme se Sylvou Daničkovou hovořily francouzsky. Byl to takový trialog. Na Laternu se chodily dívat také významné honore. Slavní herci, anglická princezna Margaret nebo holandská královna, která přišla se čtyřmi dcerami. Všechny v růžových šatíčkách,“ přibližuje své bruselské zážitky herečka Zdenka Procházková, 92letá pamětnice výtečného belgického tataráku a nefalšovaných amerických muzikálů. O našem pavilónu se tehdy psalo všude, před jeho branami byl stále ohromný nával.



© foto Bruselský sen, Arbor Vitae 2008

Od dubna do října 1958 jej navštívilo šest miliónů lidí včetně řady hvězd. Přítomný Jan Werich rád vzpomínal na dokořán otevřená nalíčená ústa Brigitte Bardotové či gurma animovaného filmu Walta Disneyho. Autorům Laterny vysmekl poklonu dokonce americký filmový mág Orson Welles. „V době Expa se v Bruselu konal ještě filmový festival. A představte si, že mě přestěhovali do nóbl hotelu ve středu města, abych reprezentovala československý film. Ve stejném patře bydlel Orson Welles,“ vzpomíná Zdenka Procházková. Seznámili se tak, že ji filmař pomohl neobvykle zvláštním klíčem otevřít její apartmá. Když mu pověděla, že pracuje v Laterně magice, vyjádřil přání, že by ji velmi rád viděl. Zajistila mu tedy vstup a osobně jej do čs. pavilónu dovezla vypůjčenou škodovkou. „Z představení byl nadšený,“ vzpomíná na režiséra velmi korpulentní postavy a galantního vystupování.

Mísa pro belgickou královnu

Bombastický úspěch našich umělců se mohl stát díky souhře řady okolností. Tehdejší vláda na národní prezentaci uvolnila značné finanční prostředky. Současně dostali pořadatelé volnost při výběru tvůrců. A že jsme u nás měli geniální umělce, o tom není pochyb. Přitom řadě z nich bylo sotva třicet let a neměli stranickou příslušnost. Vytvořením projektu byl pověřen divadelní režisér Alfréd Radok spolu se svým bratrem Emilem a scénografem Josefem Svobodou. Dále Miloš Forman jako scenárista,

režiséři Vladimír Svítáček a Ján Roháč, choreograf Jiří Němeček, výtvarnice kostýmů Erna Veselá...

„Vládě záleželo hlavně na tom, aby to mělo úspěch. Chtěli v Belgii ukázat, co všechno máme, co všechno umí zlaté české ručičky. Dodnes se divím, že nás tam pustili. Byli tam samí lidé, kteří nebyli v partaji,“ zdůrazňuje Zdenka Procházková. „Režim tehdy cítil kšeft a zahraniční peníze. Chtěli se vytáhnout,“ vysvětlil mi několik týdnů před svým odchodem na druhý břeh sklářský mág René Roubíček (96). Ocenění získala jeho abstraktní kompozice nazvaná *Sklo – hmota, tvar, výraz*. V ní popustil fantazii naplno. Když s kompozicí v Novém Boru finišoval, přijel se na ni podívat Karel Svobolinský, rovněž v Bruselu vystavující malíř. Jakmile uviděl jeho avantgardní dílo, údajně prohlásil: „Ty v Bruselu vyhraješ první cenu. A pak tě zavrou.“ Grand Prix si z belgické metropole skutečně odvezl.



© foto z archivu Reného Roubíčka



© foto Bruselská sojka

Brusel byl podle něj skvělá příležitost, jak světu ukázat revoluci ve skle. „Chtěl jsem vždycky dát sklu šanci, aby se co nejvíc tvářilo po svém, aby se rozehrálo, protože samo o sobě je to senzační materiál,“ mnil. „Do té doby jsme jako východní Evropa byli od toho skutečného západního světa odříznuti. Díky takovému světovým výstavám jsme měli otevřené dveře ven. O naše sklo najednou začal být zájem. Šlo obchodovat se zahraničím. Kšeft to nakonec vyhrál, protože prachy potřeboval i socialismus,“ řekl mi sklářský nestor.

V Bruselu zazářila také jeho manželka Miluše, rovněž skvělá výtvarnice, kterou sám René Roubíček velmi obdivoval. Její bruselská mísa, v jejíž každé ručně broušené čočce se zrcadlí jiný lomený odraz, byla naprostou novinkou. Darem ji obdržela belgická královna.

Tatrovky, čezeta a jídlo

Uznání získaly další exponáty, jako například porcelán v čele s čajovými soupravami Jaroslava Ježka – jeho bílé porcelánové figurky koní si tehdy rovnou z vitríny vyžádala sama belgická královna matka. Další z mnoha Grand Prix patřila expozici hraček a loutek Jiřího Trnky, v níž byla zastoupena například Libuše Niklová s dnes již kultovním černobílým plastovým kocourem s harmonikovým trupem. Špičkové byly také průmyslové stroje nebo expozice energetiky. Pozornosti se dostalo pěti luxusně, tedy i autorádiem vybaveným šestimístným limuzínám Tatra 603. Nebo parádnímu skútru Čezeta. Obdiv si získal též subtilní sektorový nábytek na tenkých nožkách, skořepinová křesla i oblé trojnohé stolký.

Výjimečně zaujal i novátorsky pojatý pavilón propojený s kruhovou restaurací. „Naše restaurace byla vyhlášena široko daleko tím, že tam dobře

vaří. Věcně měli plno. Čepovali pilsenské pivo, dělali guláš a lidé milovali jejich svíčkou,“ rozzářil se Zdenka Procházková a mě napadá, že náš bruselský úspěch možná souvisí s kachnou podávanou na pomerančích místo se zelím víc, než bychom si chtěli připustit. Navíc o chutě hostů se staral tým šéfkuchaře z pražského hotelu Alcron Floriána Zimmermanna, muže s bohatými mezinárodními zkušenostmi. Pochutnával si tam mj. francouzský herec Gérard Philipe.

Jedině u nás a částečně v Belgii – kde se vžil označení *styl brusel, styl atom* – se hovoří o takzvaném bruselském stylu, charakterizovaném prvky oblého tvarování, asymetrickými až ledvinovitými formami vycházejícími z předválečného modernismu 30. let. V kurzu byla plošná barevnost v kontrastu s neobvyklými strukturami a ostrými diagonálami. K módním patřily pastelové odstíny žluté, fialové, světle modré a hráškové zelené. In bylo plasty.

Jenže všechno nebylo tak pozitivně růžové jako bruselský podšálek. Kunsthistorik Jan Wollner skvělý úspěch čs. pavilonu zasazuje do širšího kontextu. „Pokud bychom odhlédli od dobové rétoriky, je dobré si uvědomit, co se tehdy dělo ve třetím světě. Belgie byla koloniální velmocí a její Kongo bylo ve zvláštní pozici vystavujících i vystavovaných. Přitom Expo 58 mělo heslo „Bilance světa pro svět lidštější“ a pod tímto heslem se vystavovali živí lidé. Toto bychom neměli opomíjet a pouze připomínat fantastický úspěch Československa a nějakou designovou vlnu, která potom vznikla.“

Kateřina Farná

ZTRACENO V DOPRAVNÍM UKAZATELI

Asi to znáte. Nebo už jste na to dávno raději zapomněli. Poprvé se autem vydáváte na dobrodružnou cestu do Belgie, případně premiérově vyrazíte ven z chaotické metropole načerpat trochu jiného, vlámského nebo valonského vzduchu. Byla by velká náhoda, kdyby jazykově-geografického začátečníka nezmátly silniční místopisné názvy.

A co se vlastně stále divím – pohybovat se v prostoru francouzsko-vlámsko-německo-anglicko-expatském s sebou občas nese nějaké ty komplikace, které našinci z Čech trochu víc zamotají hlavinku.

Není Lutych jako Lutych

Například jedete výletovat do města Bergen. Sledujete „bergenské“ ukazatele a ty najednou zmizí. A objeví se Mons. Ve chvíli, kdy zmateně lovíte mapu nebo telefonujete s někým zasvěcenějším, zjišťujete, že Bergen je pro Valony jediné Mons. Případně frčíte svým naleštěným fámem do univerzitního Lutychu (z německého Lüttich). Po několika bruselských chaotických *omleiding* neboli *déviations* (tedy objížďkách) a oprav tunelů společně s ostatními vynervovanými řidiči troubícími v dopravních zácpách z toho začínáte být po bruselsku trochu deviantní, slabší kusy si uženuo zažívají potíže a začínou pro jistotu cestovat vlakem.

Nevěřila jsem, že v tak malé zemi je tak snadné se ztratit. Už už se vidíte v Liège, tedy v Lutychu. Najdete správný exit, jenže po pár kilometrech na vás vyskočí divné slovo Luik. Váháte, zda odvážně pokračovat dál, jazykovým komplikacím navzdory. Spolehněte na své navigační schopnosti, když tu najednou se na cedulích opět objeví Liège.

Problém bobtná do absurdních rozměrů, jedete-li do vzdálenějších míst: vlámská silnice vás vede na ráje umělců Parijs a romantické perly severní Francie Rijsel (Lille), zatímco valonská autoroute na vlámsky Hague či Aachen (Cáchy) jako na La Haye a Aix-la-Chapelle. Případů alternativních názvů je řada. Jedete na Jezus, ale skončíte v Eik. Podobně to dopadá s výjezdem do historického Namur (niz. Namen, valonsky Nameûr!), Yper (niz. Ieper, fr. Ypres), Antwerpen (fr. Anvers) nebo přímořského letoviska De Haan (fr. La Coq).

I když už jste se trochu otrlí na belgických cestách a obeznámili se s názvovými pastičkami, máte před sebou další výzvu – v lingvistickém zmatku vám nemusí hned na první dobrou dojít, že Machelen není Mechelen (fr. Malines) a že Genk není Gent (fr. Gand).

Základní fakta, že sever Belgie je vlámský, jih valonský, kousek východu německý a střed, tedy Brusel, oficiálně bilingvní, jsou sice hezká, ale pokud nemluvíte vlámsky, anglicky ani francouzsky, dostanete se do úzkých hned pár metrů od hranic Bruselského regionu, jehož okraje už jsou kvůli jeho poloze ve Flandrech vlámské. Tam už se totiž nikdo dvojjazyčným značením ulic a silnic neobtěžuje. Stačí odjet do Tervurenu a můžete si svou vydrženou žabožroutskou řeč strčit za klobouk. A z dalšího cylindru vytáhnout vlámsčinu nebo angličtinu.

Doma v Ixelles i Elsene

Existují dvě mapy Bruselského regionu: jedna ve francouzštině, druhá ve vlámsčině. Některé firmy uvádějí svou adresu v obou jazycích, ovšem pro začátečníka bývá náročné nejen turistickým „érbienbistům“ vysvětlit, že když hledají bar v Ixelles, tak jsou stále v Elsene. Podobné nástrahy číhají v Bruselu na každém rohu. Organizujete piknikový sraz v rozlehlém parku u evropské čtvrti: jenže to, co je pro některé Parc du Cinquantenaire, je pro jiné Jubelpark. Nebo jedete stejnou tramvají a stejným směrem jak na Cimetière de Jette (čti žet), tak i na „krchov“ Kerkhof van Jette (čti jet'e). Úplný názvoslovný bazar najdete pod Justičním palácem v kdysi svérázné čtvrti Marolles. Na tamním náměstí se denně koná bleší trh. Smaltovaná cedulka počtem názvů naznačuje, že právě stojíte na výjimečném místě: jmenuje se Place du Jeu de Balle/Vossenplein, Den À Met, Le vieux marché, Vossenplaiin, Loeizemet, Marché aux puces, Hirsch-par-Terre, místními a pamětníky rovněž nazývané jako Le Louvre, Les Puces, De Met... Říká se sice „cesta je cíl“. Často se ale sama sebe ptám: Prokristanoho, proč tady všechno musí být tak komplikované, když už sám život docela složitý je?!

Kateřina Farná

PS: Mimochodem „Uitrit“ nemá nic společného s nizozemským Utrecht. Znamená výjezd, tedy exit.



© ilustrační foto

Profil

Na Brusel se nedá předem připravit. Brusel se musí zažít. A přesto, že jsem se jako novinářka ocitla v hlavním městě evropské politiky, rozhodla jsem se sbírat a pěstovat jiná žurnalistická semínka.

Už nějakou dobu si tak poletuji Bruselem a Belgií a sbírám příběhy, zajímavosti a zaznamenávám osobité historky.

Bruselská sojka má kromě stejnojmenných profilů na Facebooku, Twitteru a Instagramu také blog www.bruselskasojka.cz

Společenská rubrika

*Milí krajané,
nezapomínejte nám včas zasílat zprávy o významných událostech ve Vašem životě. Děkuje.*



25. ledna 2018 se narodil **Simon**, syn Borise Kána a Markéty Netušilové. Starší bratříčkové se jmenují **Bruno** a **Marlon**.



10. února 2018 se narodila **Klárka**, dcera Petra a Ireny Zárubových. Starší sourozenci se jmenují **Adélka** a **Martin**.



19. února 2018 se narodil **Matyáš Jan**, syn Ulfa Gjerdingena a Zuzany Jirglové. Starší bratříček se jmenuje **Michael Ulf**.

Rodičům i dětem srdečně blahopřejeme a přejeme pevné zdraví, hodně lásky a štěstí.

15. května 2018 oslaví narozeniny paní **Anne-Marie Bořecká Desmedt** z města Huy.

23. května 2018 oslaví narozeniny **pan Zdeněk Král** z Bruselu.

4. června 2018 oslaví narozeniny členka výboru Besedy **Barbora Frostová**.

17. srpna 2018 oslaví narozeniny bývalá dlouholetá jednatelka Besedy, **paní Zdeňka Makoňová-De Raad** z Gentu.

2. září 2018 oslaví narozeniny paní **Eliška Meuleman - Kneblová** z Brugg.

**Všem oslavencům a oslavenkyním srdečně blahopřejeme
a do dalších let přejeme hlavně dobré zdraví, spokojenost a krásnou životní pohodu.**

Kalendář Českého krajského spolku Beseda:

Pietní akt v Adinkerke	RADITEL, Garzebekeveldstraat, De Panne - Adinkerke	sobota 26. 5. 2018 od 10 hodin
Dětský den s grilováním	« Bois des Rêves » u Ottignies a Louvain-la-Neuve	neděle 3. 6. 2018 od 12 hodin
Dýchánek s režisérkou Olgou Struskovou a jejím filmem Válečné nevěsty	Pražský dům avenue Palmerston 16, 1000 Brusel	neděle 14. 10. 2018 od 16 hodin

Zpravodaj vychází čtvrtletně, členové Besedy jej dostávají poštou automaticky, ostatní na požádání.

Elektronickou verzi můžete dostávat mailem, najdete ji též na www.beseda.be.

Příští číslo Zpravodaje vyjde v září 2018, uzávěrka pro vaše příspěvky je 1. srpna 2018.

EDITOR: Zuzana Jirglová, zuzana.jirglova@gmail.com, spolek@beseda.be

ADRESA: Český krajský spolek Beseda, 51, rue des Arbalétriers, 1420 Braine-l'Alleud, Belgique

TELEFON: +32 2 384 96 44 nebo +32 497 92 81 62